

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เล่มที่ 1

เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

เบญจมาศ เข้มพงษ์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนปรางค์กู๋ อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

คำนำ

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เล่มที่ 1 หลักและกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ฝึกทักษะด้านการอ่านจับใจความสำคัญ แล้วย่นำความรู้ความคิดและประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ทั้งด้านการเรียนและชีวิตประจำวัน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเล่มนี้ จะช่วยเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน

เบญจมาศ เข็มพงษ์

สารบัญ

	หน้า
คำแนะนำการใช้สำหรับครู	1
คำแนะนำการใช้สำหรับนักเรียน	1
จุดประสงค์การเรียนรู้	2
แบบทดสอบก่อนเรียน	3
ใบความรู้	7
กิจกรรมที่ 1 ตำแหน่งใดคือใจความสำคัญ	11
กิจกรรมที่ 2 ใจความสำคัญอยู่ที่ไหน	13
กิจกรรมที่ 3 เรียบเรียงใหม่ได้ใจความ	15
กิจกรรมที่ 4 สรุปใจความสำคัญ	17
กิจกรรมที่ 5 อ่านแล้วตอบได้	19
แบบทดสอบหลังเรียน	24
บรรณานุกรม	28
ภาคผนวก	30
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	31
แนวการตอบกิจกรรมที่ 1-5	32

คำแนะนำในการใช้สำหรับครู

1. แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความจากข่าวนี้ประกอบด้วย แบบฝึก 7 ชุดพร้อมกิจกรรม
2. แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความ สำหรับใช้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. ส่วนประกอบของแบบฝึก
  - 3.1 ชื่อชุดแบบฝึก
  - 3.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
  - 3.3 สารการเรียนรู้
  - 3.4 แบบฝึกทักษะ
  - 3.5 กิจกรรม
  - 3.6 เฉลยกิจกรรม
  - 3.7 แบบทดสอบ
4. ควรศึกษาคำแนะนำในการใช้แบบฝึกก่อนใช้
5. เตรียมอุปกรณ์การฝึกล่วงหน้าก่อนสอนทุกครั้ง เช่น ชุดฝึกทักษะ เพื่อสะดวกในการใช้
6. อธิบายวิธีให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของการฝึกทักษะการอ่านและขั้นตอนการอ่านแต่ละครั้ง เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการฝึก

คำแนะนำในการใช้สำหรับนักเรียน

1. แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความข่าวนี้มีทั้งหมด 7 ชุด พร้อมกิจกรรม
2. แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความ สำหรับใช้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. ขั้นตอนการใช้แบบฝึก
  - 3.1 ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
  - 3.2 ศึกษาทำความเข้าใจแบบฝึกโดยการอ่านคำแนะนำในการใช้แบบฝึก จุดประสงค์ และขั้นตอนการอ่านและอ่านแบบฝึกทักษะแต่ละชุดให้เข้าใจ อย่างน้อย 1 รอบ
  - 3.3 ทำกิจกรรมจากแบบฝึก
  - 3.4 ทำแบบทดสอบ จำนวน 10 ข้อ
4. นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจ ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยกิจกรรมและแบบทดสอบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้ฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
4. เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของคณะครูและนักเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกจุดประสงค์ในการอ่านจับใจความได้
2. นักเรียน จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญได้ถูกต้อง
4. นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

แบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องหลักและกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยกาเครื่องหมายกากบาท (x)

ลงในกระดาษคำตอบ

1. “ 1) ปัญหาตั้งครรถ์ก่อนวัยอันควรนับว่าเป็นปัญหาสังคมระดับชาติปัญหาหนึ่งที่จะต้องเร่งแก้ไข
2) ซึ่งเป็นปัญหาทางสังคมของเยาวชนไทยตลอดมา เพราะการขาดการป้องกันในการมีเพศสัมพันธ์
3) ซึ่งจะโทษตัวเยาวชนเองก็ไม่ได้ว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรหรือการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้
ป้องกันนั้นจะเป็นการกระทำของตัวเยาวชนเอง 4) แต่ก็เหมือนกันที่เยาวชนจะ โดนมอมยา หรือถูกกระทำ
ซ้ำเรา รวมทั้งการถูกข่มขืน”

ข้อใดเป็นใจความสำคัญของบทความนี้

- ก. 1)
- ข. 2)
- ค. 3)
- ง. 4)

2. “ 1) ลองพิจารณาดูเถิดว่าประเทศไหนดั้งที่อุดมสมบูรณ์มั่งคั่งไปด้วยทรัพยากรแต่ต้องกระเซอะกระเซิง
วิ่งพล่านไปขอเศษเงินชาติต่างๆอย่างน่าสมเพช 2) เราพัฒนากันแบบไหนดั้งบ้านเมือง ถึงวอดวายกันได้หมด
จดเช่นนี้ 3) เราถูกต่างชาติปิดประตูตีแมวจะบีบหรือจะตั้งเงื่อนไขอย่างไรก็หือไม่ขึ้น หมดท่าหมดอิสรภาพ
ทางเศรษฐกิจ สัมละลายทางการเงินการคลังระหว่างประเทศ 4) ไทยเปลี่ยนจากเสือ ตัวที่ 5 ในอาเซียนมา
เป็นหมาน้อยพอมโซมีแต่หนังหุ้มกระดูก อนิจจาประเทศไทยจะบังสุกุลกันเมื่อไหร่ ที่วัดไหนดี”

จากข้อความข้างต้น ข้อใดเป็นประโยคใจความสำคัญ

- ก. 1)
- ข. 2)
- ค. 3)
- ง. 4)

3. “ ดูเหมือนว่าคนไทยอย่างเราๆ จะใช้พิษขุหรือกระดาษชำระโดยไม่คำนึงถึงประเภทของพิษขุ เรามักเห็นกระดาษชำระวางอยู่บนโต๊ะอาหาร หรือถูกนำไปเช็ดหน้าเช็ดตา หรือแม้กระทั่งเอาไว้ห่อหรือวางรองอาหารเสียดด้วยซ้ำ โดยที่ไม่คิดรังเกียจใดๆ ทั้งที่ “ กระดาษชำระ” นั้นคือกระดาษเหมาะสำหรับทำความสะอาดหลังขับถ่าย เป็นกระดาษย่น นุ่ม ดูดซึมน้ำได้ดีและยุ่ง่ายเมื่อเปียกน้ำ”

วัตถุประสงค์ของผู้เขียนบทความข้างต้นคือข้อใด

- ก. อธิบายคุณสมบัติของกระดาษพิษขุ
- ข. ย้ำเตือนอันตรายที่เกิดจากการใช้กระดาษพิษขุ
- ค. ต้องการให้ผู้บริโภคใช้กระดาษพิษขุให้ถูกหน้าที่
- ง. ส่งเสริมให้ลดการใช้กระดาษพิษขุอย่างฟุ่มเฟือย

4. “ ปัญหาเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนอาจจะมีเหตุผลมาจากยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นโลกของยุคโลกาภิวัตน์ มีเทคโนโลยีที่ก้าวไกล แต่ในขณะเดียวกันคนในสังคมกลับไม่ยกระดับของตนเองให้สูงเหมือนกับเทคโนโลยีทำให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในทางที่ผิดๆ โดยไม่คำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรม แต่กลับนำมาสร้างผลประโยชน์ให้กับตนเอง เช่น การทำสื่อลามกอนาจาร การเผยแพร่รูปลามกต่าง ๆ เป็นต้น การกระทำดังกล่าวเป็นการเปิดช่องทางให้เด็กและเยาวชนรับข้อมูลที่ผิดและไม่เกิดประโยชน์ ทำให้มองว่าการแสดงออกทางเพศและการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นเรื่องปกติและการรับวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาจนทำให้วัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่า การแสดงออกทางเพศในที่สาธารณะเป็นเรื่องปกติ ไม่ได้น่าอายแต่อย่างใด”

จากข้อความนี้ผู้เขียนมีเจตนาอย่างไร

- ก. แจ้งให้ทราบ
- ข. เตือนให้คิด
- ค. เสนอให้ทำ
- ง. สอนให้รู้

5. คนไม่อ่านหนังสือไม่สมบูรณ์เช่นนั้นหรือ? ถูกทีเดียว ตามทัศนะของท่านเบคอนเพราะคนอ้วนอาจโง่คนรวยไม่เข้าใจโลกและชีวิต คนพิการอาจมองโลกในแง่ร้าย แต่คนที่อ่านหนังสือขจัดปัญหาเหล่านี้ได้หมดเขาจึงเป็นคนสมบูรณ์ เขาดำรงชีวิตอยู่อย่างทันโลก และเข้าใจชีวิตในทุกแง่ทุกมุม เขาจึงสามารถอยู่ในสังคมอย่างผาสุก ทั้งๆที่เขาอาจยากจนหรืออาจพิการ

ข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไร

- ก. ให้ข้อมูล
- ข. เตือนสติ
- ค. วิเคราะห์คุณและโทษ
- ง. ชี้ให้เห็นสิ่งที่ถูกมองข้าม

6. การสอบเอนทรานซ์ไม่มีใครช่วยเราได้ นอกจากตัวเราเอง คนที่พร้อมที่สุดย่อมจะมีโอกาสมากกว่าคนที่ไม่พร้อม นี่คือจุดหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต อย่าได้ประมาท ขณะนี้ยังมีเวลาพอที่จะแก้ไขจุดบกพร่อง ทุกคนฝันที่จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย แต่ฝันจะเป็นจริงได้ก็ต้องเตรียมตัวให้พร้อม อย่างไรก็ตามการสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ใช่สิ่งสำคัญในชีวิต หากสอบได้ก็น่าดีใจน่าภูมิใจ แต่หากพลาดก็ไม่ควรท้อแท้ เพราะมีคนจำนวนมากไม่น้อยที่ประสบความสำเร็จในชีวิตโดยไม่ต้องจบมหาวิทยาลัย

ข้อใดเป็นข้อคิดของบทความนี้

- ก. ทุกคนมีโอกาสเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยอย่างเท่าเทียมกัน
- ข. การเรียนจบจากมหาวิทยาลัยไม่ใช่สิ่งสำคัญในชีวิตเสมอไป
- ค. ทุกคนมีกำลังใจและมุ่งมั่นในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมากขึ้น
- ง. ไม่มีการฝากหรือช่วยเหลือให้ใครสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้

7. กล้วยเป็นพืชที่คนไทยรู้จักและนำมาใช้ประโยชน์เป็นเวลานานมากแล้ว กล้วยปลูกง่ายดูแลง่าย ใบใช้ห่อของ ผลใช้กิน ลำต้นใช้เลี้ยงสัตว์ ดังนั้นเรามาลูกก้วยกันดีกว่าจะได้มีกล้วยกินกันทุกโรงเรียน

ข้อใดมีข้อมูลสอดคล้องกับข้อความข้างต้น

- ก. กล้วยเป็นพืชที่ปลูกง่าย
- ข. กล้วยเป็นพืชที่มีประโยชน์มาก
- ค. กล้วยเป็นพืชที่ใช้เลี้ยงสัตว์ได้
- ง. กล้วยสามารถกินได้ทุกโรงเรียน

8. คนขยันชอบทำงานและหมั่นหาความรู้ เพื่อจะได้ทำงานด้วยความฉลาด และรอบคอบ ดังตัวอย่าง ป้าแหม่ม ป้าแหม่มเป็นคนขยันจึงตื่นนอนแต่เช้าทำขนมกล้วย ขนมตาล และข้าวเหนียวสังขยาไปขายที่ตลาด ป้าแหม่มบอกกับใครๆเสมอว่า ถ้าคนเราขยันทำงานมีระเบียบ รู้วิธีทำมาหากินก็จะไม่อดตาย

ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. ป้าแหม่มทำขนมไปขายที่ตลาด
- ข. ป้าแหม่มเป็นคนขยันจึงตื่นนอนแต่เช้า
- ค. คนขยันทำงานด้วยความฉลาดและรอบคอบ
- ง. คนเราขยันทำงานมีระเบียบ รู้วิธีทำมาหากิน ก็จะไม่อดตาย

9. แม้ว่าดอกไม้จะไม่ใช้สิ่งจำเป็นหรือสำคัญที่สุดต่อชีวิตคนเรา แต่ทุกคนคงยอมรับว่า ถ้าโลกของเราขาดดอกไม้ โลกก็คงจะไม่สดใสไม่มีชีวิตชีวาเช่นทุกวันนี้

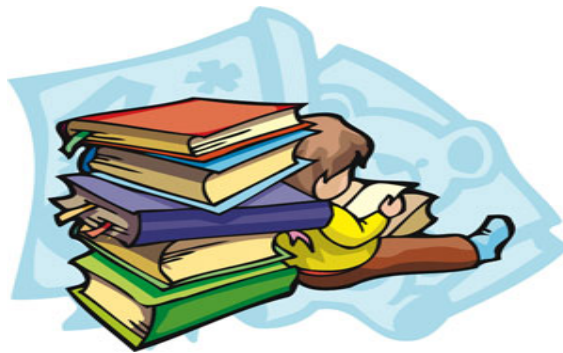
ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. โลกอยู่ได้ด้วยดอกไม้
- ข. ดอกไม้จำเป็นต่อชีวิตของเรา
- ค. ดอกไม้ช่วยให้โลกมีสีสันน่าอยู่
- ง. ถ้าคนเราขาดดอกไม้ก็เหมือนไร้ชีวิตชีวา

10. วิกฤตน้ำท่วมใหญ่ประเทศไทยเกิดขึ้นติดต่อกัน 2 ปีแล้ว ปีที่แล้วและปีนี้ ผลจากพายุไต้ฝุ่น พายุโซนร้อน และพายุดีเปรสชัน ที่เกิดขึ้นในทะเลจีนใต้และลมมรสุมที่พัดผ่านประเทศไทย ทำให้ฝนตกต่อเนื่องยาวนานขึ้นซึ่งเป็นการผิดปกติของวงจรธรรมชาติที่เคยมีมาแต่ดั้งเดิม

ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอะไร

- ก. พายุโซนร้อน
- ข. ธรรมชาติเอาคืน
- ค. วงจรชีวิตคนกรุงเทพฯ
- ง. ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

ใบความรู้ เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ความหมาย

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านงานเขียนอย่างละเอียดเพื่อพิจารณาข้อเท็จจริงที่น่าเสนอ พิจารณาข้อมูลสำคัญ รวมถึงทรรศนะ ข้อคิดเห็น เจตนา อารมณ์และน้ำเสียงของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องที่เขียน

ในการอ่านจับใจความสำคัญมีขั้นตอนการอ่านดังนี้

1. อ่านเนื้อหาคร่าว เพื่อให้ทราบ่างงานเขียนนี้นำเสนอเรื่องอะไรอย่างกว้าง โดยอ่านชื่อเรื่อง แล้วอ่านย่อหน้าแรก และย่อหน้าสุดท้าย
2. อ่านพิจารณาใจความสำคัญไปที่ละย่อหน้า ว่าใจความสำคัญอยู่ที่ส่วนใด อาจขีดเส้นใต้ ส่วนที่เป็นใจความสำคัญไว้ก็ได้
3. พิจารณาตัดรายละเอียดปลีกย่อยที่เป็นผลความออกไป เช่น คำอธิบาย คำขยายความ ตัวอย่าง การให้เหตุผล เพราะข้อความเหล่านี้เป็นเพียงส่วนสนับสนุนความคิดหลัก
4. เมื่ออ่านจบ ควรตั้งถามกับตนเองว่า เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องอะไร และตอบให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ด้วยวิธีใด โดยนำใจความสำคัญแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงให้สอดคล้องกันต่อไป

ใจความสำคัญและผลความ

งานเขียนในแต่ละย่อหน้าจะประกอบด้วยใจความ 2 ส่วนคือ

1. ใจความสำคัญ
2. ผลความ

ใจความสำคัญคือ ข้อความที่เด่นสุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่นๆ ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียวหรืออย่างมากไม่เกิน 2 ประโยค

ลักษณะของใจความสำคัญ

1. เป็นข้อความที่ทำหน้าที่คลุมใจความของข้อความอื่นๆ ในตอนนั้นๆ ได้หมด
2. ย่อหน้าหนึ่งหนึ่งๆส่วนมากจะมีเพียงประการเดียว
3. ส่วนมากมีลักษณะเป็นประโยค อาจจะเป็นประโยคเดียวหรือประโยคซ้อนก็ได้
4. ส่วนมากจะปรากฏอยู่ต้นข้อความ

ผลความ คือ ข้อความที่ทำหน้าที่ขยายใจความให้ชัดเจนเด่นชัดมากขึ้น ถ้าตัดผลความออกสารก็ยังไม่เปลี่ยนแปลง

ลักษณะของผลความ

มักเป็นการอธิบาย การยกตัวอย่าง การเปรียบเทียบ หรือการให้เหตุผล เป็นต้น

ตำแหน่งของใจความสำคัญ

ประโยคใจความสำคัญปรากฏได้ 4 ตำแหน่ง คือ

1. ตำแหน่งต้นย่อหน้า
2. ตำแหน่งท้ายย่อหน้า
3. ตำแหน่งทั้งต้นและท้ายย่อหน้า
4. ตำแหน่งกลางย่อหน้า

1. ตำแหน่งต้นย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องมากที่สุด

ประโยคใจความสำคัญ + ข้อความขยาย (สังเกตได้ว่าข้อความที่ตามมามีเนื้อความขยายคำสำคัญ ในประโยคใจความสำคัญ และมีคำเชื่อมหน้าข้อความขยาย คำว่า เพราะ เช่น ได้แก่ ประการที่หนึ่ง ฯลฯ

ตัวอย่างเช่น

คนไม่อ่านหนังสือ คือ คนถอยหลังอยู่ในสังคม เพราะทุกวันนี้ โลกเจริญขึ้นอย่างไม่หยุดย่อน มีเหตุการณ์ใหม่ๆ ปรากฏสืบเนื่องกันอย่างไม่ขาดสาย ทุกคนที่หวังความก้าวหน้า จึงต้องตามเรื่องเหล่านี้ ด้วยการอ่านอย่างมิหยุดยั้ง มิฉะนั้นเขาจะได้นามว่า เป็นผู้ถอยหลัง

(อ่านเพื่อความสมบูรณ์ ของ นายเจือ สตะเวทิน)

2. ตำแหน่งท้ายย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียด หรือประเด็นย่อยมาก่อนแล้วสรุปด้วย ประโยคที่เก็บประเด็นสำคัญไว้ภายหลัง

ข้อความขยาย + ประโยคใจความสำคัญ (สังเกตได้ว่าประโยคใจความสำคัญจะมีคำเชื่อม “จึง” เป็นประโยคคบท้ายข้อความ

ตัวอย่างเช่น

“ยังมีนักเรียนธรรมของเราเป็นจำนวนมาก ซึ่งไม่เข้าใจความหมายของคำว่า ทานดี จึงทำให้คิดเขว ไปว่า ทานกับบุญนั้นเป็นคนละอย่าง ความเข้าใจอันนี้ทำให้เราพูดติดปากกันไปว่า “ ทำบุญแล้วให้ทาน” ดูประหนึ่งว่าทำบุญกับให้ทานไม่ได้เป็นของคู่กัน หรือคำแยกต่างกัน บุญหรือทานก็เป็นอันเดียวกัน ทานเป็นวิธีการทำบุญอย่างหนึ่งนั่นเอง”

(ประเพณีทำบุญ ของ กรมศาสนา)

3. ตำแหน่งทั้งต้นและท้ายย่อหน้า

ประโยคใจความสำคัญ + ข้อความขยาย + ประโยคใจความสำคัญ (สังเกตได้ว่า ประโยคใจความสำคัญต้นย่อหน้ากับประโยคใจความสำคัญท้ายย่อหน้ามีเนื้อความตรงกัน

ตัวอย่างเช่น

ลักษณะอาหารเจมีความเคร่งครัดในเรื่องการปรุงมากกว่าอาหารมังสวิรัติ เครื่องเทศเครื่องปรุง หลายชนิดถูกห้ามนำมาใช้ในการทำอาหารเจ เพราะมีความเชื่อว่าจะไปกระตุ้นอารมณ์ ในขณะที่อาหาร มังสวิรัตน์นั้นเพียงห้ามรับประทานอาหารจำพวกเนื้อสัตว์เท่านั้น อาหารมังสวิรัติจึงมีความเข้มงวดน้อยกว่าอาหารเจ

4. ตำแหน่งกลางย่อหน้า

ข้อความเกริ่นนำ (มีเนื้อความอ้างถึงสิ่งที่มีผู้กล่าวไว้ในลักษณะที่เข้าใจผิด) + **ประโยคใจความสำคัญ** (มีเนื้อความแย้งข้อความเกริ่นนำ) + **ข้อความขยาย** (มีเนื้อความขยายประโยคใจความสำคัญ)

ตัวอย่างเช่น

โดยทั่วไปผักที่ขายตามท้องตลาดส่วนใหญ่เกษตรกรมักใช้สารกำจัดศัตรูพืช หากไม่มีความรอบคอบในการใช้ จะทำให้เกิดสารตกค้าง ทำให้มีปัญหาต่อสุขภาพ ฉะนั้นเมื่อซื้อผักไปรับประทานจึงควรล้างผักด้วยน้ำหลายๆครั้ง เพราะจะช่วยกำจัดสารตกค้างไปได้บ้าง บางคนอาจแช่ผักโดยใช้น้ำผสมโซเดียมไบคาร์บอเนตก็ได้ แต่อาจทำให้วิตามินลดลง

(การใช้ภาษาไทย ของ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และ บาหยัน อิ่มสำราญ)

5. ไม่ปรากฏในตำแหน่งใด ผู้อ่านต้องจับใจความด้วยตัวเอง

ตัวอย่างเช่น

การเดิน การว่ายน้ำ การฝึกโยคะ การออกกำลังกายด้วยอุปกรณ์ต่างๆตลอดจนการหายใจลึกๆ ล้วนมีส่วนทำให้สุขภาพแข็งแรง

ใจความสำคัญคือ การทำให้สุขภาพแข็งแรงทำได้หลายวิธี

(การใช้ภาษาไทย ของ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิ่มสำราญ)

20 คมคิด ฝ่าวิกฤตการอ่าน

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทรงพลังสำหรับมวลมนุษยชาติ เป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาตลอดชีวิต และเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดียิ่งสำหรับทุกคน
อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

กิจกรรมที่ 1 ตำแหน่งใดคือใจความสำคัญ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนระบุตำแหน่งและใจความสำคัญจากข้อความที่กำหนดให้

1. อ้อยเป็นพืชที่ปลูกง่าย ทนทานต่อสภาพแวดล้อม เมื่อปลูกแล้วสามารถเก็บเกี่ยวได้หลายครั้ง ที่สำคัญที่สุดคือ อ้อยมีตลาดรับซื้อที่แน่นอน หากเป็นอ้อยที่ปลูกเพื่อส่งขายให้แก่โรงงานน้ำตาล อ้อยจึงเป็นพืชให้ความหวานที่เกษตรกรนิยมปลูกกันมาก

ตำแหน่ง .....

ใจความสำคัญ .....

.....

2. ปัจจุบันเราพยายามจะฝึกเยาวชนของเราให้รู้จักความคิดสร้างสรรค์ มีความมั่นใจและเป็นตัวของตัวเองจึงได้พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเอง มีการค้นคว้า อภิปราย แทนที่จะนั่งฟังครูสอนเพียงอย่างเดียวตลอดเวลา หรือท่องแต่ในตำราเพื่อหวังสอบผ่านเท่านั้น จะเห็นว่าการเรียนของเด็กเรานั้นมุ่งไปในด้านให้รู้จักใช้และแสดงความคิดเห็นมากกว่าการใช้ความจำเป็นหลักอย่างแต่ก่อน ทว่าการฝึกให้เด็กรู้จักคิดเพียงอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ ต้องรู้จักกาลเทศะในการโต้แย้งแสดงความคิดเห็นและใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย

ตำแหน่ง .....

ใจความสำคัญ .....

.....

3. ความก้าวหน้าทางงานราชการ มันเป็นรูปทรงปิรามิด คือ กรมหนึ่งมีอธิบดีเพียงคนเดียว จึงต้องอาศัยการต่อสู้ด้วยความสามารถ อันนี้ต้องขึ้นอยู่กับคุณธรรมด้วย ถ้าได้ผู้บังคับบัญชาดี ยึดถือคุณธรรมเป็นหลัก ความสามารถเป็นดัชนีชี้ความก้าวหน้า คนที่ทำงานดีเด่นก็มีกำลังใจทำงาน แต่วงข้าราชการจะไม่ใช่เป็นแบบนี้ทุกแห่ง บางแห่งใช้ระบบพรรคพวก บางแห่งใช้ระบบเส้น ดังนั้นคนทำงานมีฝีมืออาจจะผิดหวัง อาจจะทนไม่ได้แทบจะลาออกไป

ตำแหน่ง .....

ใจความสำคัญ .....

.....

4. จงเคารพและเข้าใจในการดำรงอยู่ของแต่ละสังคม จงเคารพในกระบวนการความคิดและกาตัดสินใจ
ของคนแต่ละกลุ่ม แล้วเราจะพบความเป็นหนึ่งของแต่ละผู้คนเหมือนไม้ทุกต้นย่อมมียอดของมันเอง

ตำแหน่ง .....

ใจความสำคัญ .....

.....

5. ไม่ต้องบินให้สูงอย่างใครเขา จงบินเอาเท่าที่ เราจะบินไหว ทำที่บินไม่จำเป็นต้องเหมือนใคร
แค่บินไปถึงฝันเท่านั้นพอ

ตำแหน่ง .....

ใจความสำคัญ .....

.....

คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน ต้องได้ ๘ คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่านนะคะ

คะแนนที่ได้..... คะแนน

กิจกรรมที่ 2 จับใจความสำคัญอยู่ใน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของข้อความต่อไปนี้ ให้ถูกต้อง

1. เตารีดไหม้เป็นปัญหาที่พบบ่อยๆ ซึ่งเมื่อนำมารีดผ้าจะทำให้ผีด รีด ไม่คล่องและที่พื้นเตารีดก็จะมีรอยไหม้ดำติดอยู่ วิธีการแก้ไขคือ การใช้ยาสีฟันป้ายที่รอยไหม้ของเตารีด แล้วใช้เศษผ้าถูแรงๆ ให้ทั่ว รอยไหม้ก็จะหายไปและนำผ้าชุบน้ำทำความสะอาดอีกครั้ง เตารีดก็จะใช้ได้ดีตามปกติ

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

2. สาเหตุสำคัญที่ทำให้หลายคนไม่รับประทานอาหารเช้ามี 2 ประการ คือประการแรก ไม่รับประทานอาหารเช้าเพราะไม่มีเวลาพอ นอนตื่นสาย ต้องรีบไปโรงเรียนหรือไปทำงานจึงไม่สะดวก และไม่พร้อมในการเตรียมอาหารเช้า วิธีแก้ปัญหานี้คือ การทำอาหารที่ง่ายๆ สะดวกรวดเร็ว ไม่ต้องพิถีพิถันมากนัก เช่น ข้าวไข่เจียว ไข่ต้ม แชนนวิซ ฯลฯ ประการที่สอง ไม่รับประทานอาหารเช้า เพราะกลัวอ้วนหรือต้องการลดน้ำหนัก วิธีแก้ปัญหานี้ไม่ใช่การงดอาหารมื้อใดมื้อหนึ่ง แต่ควรรับประทานอาหารเช้าให้ครบทุกมื้อโดยการควบคุมอาหารและให้ได้สารอาหารถูกต้องตามหลักโภชนาการ

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

3. ถูพลาสติกที่นำมาใส่อาหารสำเร็จรูปควรเป็นถุงใหม่ คือทำจากพลาสติกสังเคราะห์ใหม่ ซึ่งเนื้อเรียบมัน ไม่มีสี นอกจากนี้ชนิดของถุงก็สำคัญ ถ้าจะใส่ของร้อนต้องใช้ถุงร้อน ถ้าจะใส่ของเย็น ก็เลือกใช้ถุงสำหรับของเย็น ถูพลาสติกที่มีสีไม่ควรนำมาใส่อาหารสำเร็จรูป เพราะสีที่ผสมอยู่ไม่ใช่สี ที่รับประทานได้ ถ้านำมาบรรจุอาหารที่มีไขมัน อาหารร้อนและอาหารที่มีรสเปรี้ยว สีอาจจะละลายปนกับอาหาร เมื่อรับประทานก็จะสะสมอยู่ในร่างกาย หากมีปริมาณมาก จะเป็นอันตรายต่อร่างกายได้

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

4. ความเหงาคือ ความรู้สึกเปล่าเปลี่ยวไม่มีเพื่อน รู้สึกว่าโดดเดี่ยวทั้งๆที่มีคนอยู่ใกล้ๆ คนในเมืองหลวงเป็นกันมาก เป็นโรคทางใจอย่างหนึ่งซึ่งพาให้รู้สึกว่าคุณชีวิตไร้ค่า ไม่มีใครรัก ไม่มีใครแยแสแล้วเลยพาให้เกิดความเคັใจ บางคนกินเหล้า บางคนหนักกว่านั้น สูบเฮโรอีนเสียเลย คนมั่งมีมีลูกมีเมีย มีบริวาร ก็ยังรู้สึกเหงาอยู่นั่นเอง บางคนเลี้ยงสุนัขเป็นฝูงไว้แก้เหงา ทางแก้เหงาแบบนี้ ไม่มีใครได้ผล บางคนเลยเข้าวัดซึ่งแก้เหงาได้ดี เพราะได้เป็นเพื่อนกับความเหงาเสียเลย

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

5. แต่ไหนแต่ไรมาแล้ว เคยได้รับคำแนะนำมาตลอดว่า สิ่งหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาการคิด การเขียนได้อย่างมากคือการอ่าน ตั้งแต่เริ่มต้นเขียนบทกวีจนถึงวันนี้ การอ่านเป็นหน้าที่หลักๆที่ต้องทำอยู่ตลอด อาจจะใช้เวลามากกว่าการคิดการเขียนด้วยซ้ำ การอ่านเป็นสิ่งที่น่าอะไรๆหลายอย่างมาให้กับชีวิต ไม่ว่าจะเป็นความมหัศจรรย์ใจ แรงบันดาลใจ การเปิดโลกทัศน์ด้านต่างๆเป็นการเรียนรู้และสะสม สร้างความเข้มแข็งให้กับวิธีคิดแล้วแสดงออกทางการเขียน ที่สำคัญหนังสือบางเล่มมอบความอ่อนโยนทางความรู้สึกให้ด้วย

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

.....

คะแนนเต็ม 5 คะแนน ต้องได้ 4 คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่านนะคะ

คะแนนที่ได้..... คะแนน

กิจกรรมที่ 3 เรียบเรียงใหม่ได้ใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า แล้วนำมาเรียบเรียงเป็นใจความสำคัญให้ถูกต้อง

สมุนไพรรักษาสิว

สมุนไพรรักษาสิว ใครเป็นสิวลองมาดูนะ สาเหตุที่ทำให้เกิดสิวมามากมายปัจจัย เช่น อารมณ์ ที่ทำให้เกิดสิวได้ เครียดมากสิวกก็เห่อ หรืออาหารบางอย่างก็ทำให้สิวลได้เหมือนกัน เครื่องสำอาง ถ้าใช้แล้ว แพ้ ส้างไม่สะอาดไปอุดตันรูขุมขน ก็ทำให้เป็นสิวลได้เช่นกัน สาวๆ ต้องป้องกันมากกว่าที่จะให้ปัญหาเกิด แล้วค่อยมารักษา สาวๆหลายคนสนใจสมุนไพรรักษาเพราะเห็นว่าจะไม่ทำให้เกิดผลกระทบหรือผลข้างเคียง ที่เป็นอันตรายและสมุนไพรรักษาที่จะแนะนำในการรักษาสิวล คือ “ว่านหางจระเข้” เพราะมีสรรพคุณของการรักษาสิวลได้ ส่วนที่นำมาใช้คือ รุ้น ไม่ใช่ยางเหลืองๆนะ อันนั้นอันตรายค่ะ อ้อ...ลืมบอกไปว่าสูตรรักษาสิวลด้วยว่านหางจระเข้เนี่ย ไม่เหมาะกับคนหน้าแห้งนะคะ เพราะถ้านำมาใช้เดี่ยวๆ จะทำให้หน้าแห้งไปอีก

ผิวแห้งใช้ไง... ถ้าจะเอามาใช้ควรนำไปผสมกับน้ำมันมะกอกหรือไข่แดง คนแรงๆให้เข้ากัน เป็นเนื้อเดียว แล้วนำมาพอกหน้าทิ้งไว้สักพักแล้วล้างออก หน้าจะใส ชุ่มชื้นค่ะ

ผิวมันล่ะทำไง... คนผิวหน้ามัน ให้นำว่านที่ตัดใหม่ๆไปแช่น้ำให้ยางสีเหลืองไหลออกหมด ก่อนเอาว่านมาพอกหน้าสักพัก หน้าจะตึง รูขุมขนจะถูกบีบให้เล็กลง ความมันบนใบหน้าจะลดลงค่ะ แต่ถ้าเป็นสิวลอักเสบอย่างนะ อย่าใช้ว่านหางจระเข้ เพราะจะทำให้เกิดอาการติดเชื้อได้ง่าย และใครที่กังวลเรื่องฝ้า ควรใช้ว่านหางจระเข้เป็นประจำจะดีเพราะเป็นการป้องกันที่ดี สามารถนำมาทาเพื่อป้องกันรังสี UV ได้ ปัญหาฝ้าก็จะลดลงได้ค่ะ และไม่ใช่ว่าเฉพาะว่านหางจระเข้ที่ช่วยรักษาสิวล ผิวหน้าได้เท่านั้นนะคะ สมุนไพรรักษาสิวลอื่นก็ใช้ได้เช่นกันค่ะ อย่างเช่นหอมแดง โดยเอาหอมแดงมาฝานเป็นแว่นบางๆ ทาบบริเวณที่เป็นสิวล รอยด่างดำ ทาทิ้งไว้ประมาณ ๑๐ นาทีแล้วล้างออก ใช้เป็นประจำรอยสิวลจะหายไปค่ะ

(ข้อสอบวัดการอ่านตามแนว PISA ของ ปีทมา รอดแสง)

ใจความสำคัญของย่อหน้าที่ 1

.....
.....
.....
.....

ใจความสำคัญของย่อหน้าที่ 2

.....
.....
.....

ใจความสำคัญของย่อหน้าที่ 3

.....
.....
.....

สรุปใจความสำคัญของเรื่อง สมุนไพรรักษาสิว

.....
.....
.....
.....
.....
.....

คะแนนเต็ม 5 คะแนน ต้องได้ 4 คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่านนะคะ

คะแนนที่ได้..... คะแนน

กิจกรรมที่ 4 สรุปลึกความสำคัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปลึกความสำคัญของข้อความต่อไปนี้ ให้ถูกต้อง

ครูคือ ผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของศิษย์ทุกคน บางคนเปรียบครูเสมือนพ่อแม่คนที่สอง แต่บางคนเปรียบครูเป็นเพียงคนพาเรือจ้าง เพื่อรำลึกถึงคุณค่าและความสำคัญของครู เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2499 คณะรัฐมนตรีมีมติให้วันที่ 16 มกราคมของทุกๆปีเป็น “วันครู” และได้มีการจัดงานเนื่องในวันครูขึ้นเป็นครั้งแรก ในวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2500 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้นักเรียนหยุดเรียนในวันดังกล่าว และกำหนดให้ใช้สถานที่ของกรีฑาสถานแห่งชาติเป็นที่จัดงานวันครู

ในปัจจุบันรูปแบบการจัดงานวันครูจะมีกิจกรรม 3 ประเภทคือ กิจกรรมทางศาสนา พิธีรำลึกพระคุณบูรพาจารย์ ซึ่งประกอบด้วยพิธีปฏิญาณตน และการกล่าวคำระลึกถึงพระคุณบูรพาจารย์ นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างผู้ประกอบอาชีพครู โดยมากมักจะเป็นการแข่งขันกีฬาหรือการจัดงานรื่นเริงในช่วงเย็น

วันครูเป็นวันที่มีความหมายสำหรับสังคมไทยอย่างยิ่ง โดยเป็นวันที่เราจะได้ร่วมกันรำลึกถึงพระคุณของครูบาอาจารย์ที่เปรียบเสมือนพ่อแม่คนที่สอง เพราะนอกจากท่านจะถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ ท่านยังเมตตาอบรมสั่งสอนศิษย์ให้รู้จักคิด รู้ผิดชอบชั่วดี ชี้ทางเพื่อให้ศิษย์ได้เติบโตเพื่อเป็นกำลังสำคัญที่จะพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองต่อไป ครูจึงเป็นปูชนียบุคคลที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติเป็นอย่างมาก ไม่ใช่เป็นแค่เพียงเรือจ้างคั้งที่ใครเปรียบเปรยไว้ หากจะเปรียบครู เราอาจเปรียบครูเป็นดั่งวิศวกร แต่เป็นวิศวกรผู้สร้างคน และสร้างชาติให้เจริญรุ่งเรือง ชาติ...จะเจริญก้าวหน้าได้ก็เพราะมีครูที่ดี

วันครูปีนี้ท่านได้ไปกราบครูของท่านแล้ว...หรือยัง...

วิธีสรุปใจความสำคัญ

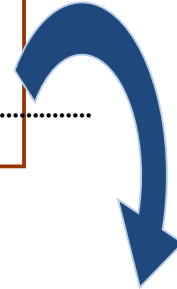
ใคร .....

ทำอะไร .....

เมื่อไร .....

อย่างไร .....

ผลเป็นอย่างไร.....

สรุปใจความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 8 คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่านนะคะ

คะแนนที่ได้..... คะแนน

การให้คะแนนขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครู

กิจกรรมที่ 5 อ่านแล้วตอบได้

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วจับใจความสำคัญโดยตอบคำถามให้ถูกต้อง

ข้อความที่ 1

“...เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ ปัญหาเฉพาะในด้านการรักษาภาษานี้ก็มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางการออกเสียงคือให้ออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีการใช้ หมายความว่า วิธีใช้คำมาประกอบเป็นประโยคนับเป็นปัญหาที่สำคัญ ปัญหาที่สามคือ ความร่ำรวยในคำของภาษาไทย ซึ่งพวกเรานึกว่าไม่ร่ำรวยพอ จึงต้องมีการบัญญัติศัพท์ใหม่มาใช้...”

“...ในปัจจุบันนี้ปรากฏว่า ได้มีการใช้ถ้อยคำออกจะฟุ่มเฟือยและไม่ตรงกับความจริงอยู่เนืองๆ ทั้งการออกเสียงก็ไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าปล่อยให้เป็นดังนี้ภาษาของเราก็มีแต่จะทรุดโทรมชาติไทยเรามีภาษาของเราใช้เองเป็นสิ่งประเสริฐอยู่แล้ว เป็นมรดกอันมีค่าตกทอดมาถึงเรา ทุกคนมีหน้าที่จะต้องรักษาไว้...”

(พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว)

1. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายของเรื่องที่ย่าน
  - ก. แจ้งให้ทราบ
  - ข. เตือนให้คิด
  - ค. เสนอให้ทำ
  - ง. สอนให้รู้
2๒. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในเรื่องนี้
  - ก. ชาติเรามีภาษาใช้เอง
  - ข. ภาษาเป็นมรดกอันมีค่า
  - ค. เราทุกคนต้องรักษาภาษาไทยไว้
  - ง. การรักษาภาษาไทยไว้ให้บริสุทธิ์คือการเขียนให้ถูกต้องชัดเจน
3. ผู้เขียนเรื่องนี้มีเจตนาอย่างไร
  - ก. เตือน
  - ข. ตั้ง
  - ค. แนะนำ
  - ง. เชิญชวน

ข้อความที่ 2

เรื่อลำนั้่นแล่นผ่านบ้านเรื่อที่คั้บคั้งในบริเวณอำเภอ แสงไฟฟ้าฉายออกมาจากโรงสีข้าวข้างลำน้ำ กระทบเมล็ดฝ่นที่สาดลงมามีรูลึ้นสุด แลดูเหมือนม่านที่ทำด้วยน้ำมาคั้งไว้ พอเรื่อเริ่มผ่านบ้านเรื่อ ที่มีประปรายอยู่นอกอำเภอ สายลมและสายฝ่นก็กระหน่ำลงมาแรงขึ้นกว่าเก่า คนโดยสารจำนวนมากที่นั้ง หรือนอนอยู่ในเรื่อพากันขยับตัว เหลียวซ้ายแลขวามองดูหน้าคั้งอย่างไม้สบาย

พอเรื่อแล่นต่อมามีจะเข้าหัวเลี้ยวที่เรียกว่า “คั้งสำเภอ” กำลังแรงของพายุก็มาปะทะเข้ากลางลำ เสียงคนหวัดร้อง เสียงคนตะโกน เสียงเด็กร้องจ้ำจิ้นด้วยความตกใจ ที่กำลังหลับก็ทะลึ่งตัวขึ้นสุดแรง ทุกคนถลันตัวเข้าใส่กราบที่ไม้ได้เอียง ทันใดนั้่นเรื่อก็โคลงกลับมาอีกข้างหนึ่งด้วยกำลังถ่วงสุดเหวียง ท่ามกลางเสียงร้องที่ฟังไม้ได้ศัพท์ และเสียงร่ำกระดิ่งของนายท้าย ซึ่งคั้งสายกระดิ่งด้วยความตกใจ ปราศจากสติญานใดๆ และเรื่อนั้่นก็คว่ำลงทันที เครื่องยนต์ในเรื่อคงเดินต่อไปอีกครู่หนึ่งสันสะท้าน อย่างแรงแล้วก็หยุดเจียบเหมือนกับหัวใจสัตว์ที่เดินต่อสู้อย่างแรงเป็นครั้งสุดท้ายและก็ต้องหยุดลง เมื่อความตายมาถึงตัว

(หลายชีวิต ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช)

1. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของเรื่อที่อ่าน

- ก. พายุพัดเรื่อล่ม
- ข. เรื่อแล่นถึงหัวเลี้ยวที่เรียกว่า “คั้งสำเภอ”
- ค. สายลมและสายฝ่นก็กระหน่ำลงมาแรงขึ้นกว่าเก่า
- ง. ทุกคนถลันตัวเข้าใส่กราบเรื่อที่ไม้ได้เอียงทันใดนั้่นเรื่อก็โคลงกลับมาอีกข้างหนึ่ง

2๒. เหตุการณ์ใดไม้ปรากฏในเรื่อนี้

- ก. เสียงเด็กร้อง
- ข. เสียงคนหวัดร้อง
- ค. สายฝ่นกระหน่ำลงมาแรง
- ง. สายน้ำไหลเอื่อยเรื่อยริน

3. ผู้เขียนเรื่อนี้มีเจตนาอย่างไร

- ก. ตักเตือน
- ข. เล่าเรื่อ
- ค. แนะนำ
- ง. เชิญชวน

ข้อความที่ 3

“ สีสันแห่งคืนคริสต์มาสอันเป็นเอกลักษณ์อีกประการหนึ่ง ได้แก่ การตกแต่งบรรยากาศโดยการนำต้นสนมาประดับประดาด้วยดวงไฟหลากสีสัน ซึ่งตามประเพณีของชาวตะวันตกนั้นนอกจากจะติดไฟกะพริบแล้ว ยังมีการแขวนของขวัญและนำดาวดาวประดับไว้บนยอดสุดเสมอ ชาวคริสต์เชื่อว่า “ พระเยซูเจ้าเปรียบเสมือนต้นไม้แห่งชีวิต”

อีกหนึ่งสิ่ง que สร้างความหฤหรรษ์รื่นเริงในคืนคริสต์มาสก็คือ เพลงเฉลิมฉลองวันคริสต์มาส โดยมีทั้งจังหวะช้าและจังหวะสนุกสนาน โดยเพลงส่วนใหญ่แต่งในยุคพระราชินีวิกตอเรียแห่งอังกฤษ ในปัจจุบันได้มีการแปลเป็นภาษาต่างๆมากมายและเป็นที่แพร่หลายไปทั่วโลก

สีสันแห่งแสงไฟ เสียงดนตรีสนุกสนานทำทลายมหนาว การเฉลิมฉลองที่เปี่ยมไปด้วยความสุขและความสนุกสนาน การแบ่งปันของขวัญผูกมิตรไมตรีแก่กันและกัน ทำให้วันคริสต์มาสกลายเป็นเทศกาลแห่งความรื่นเริง ที่คนทั้งโลกต่างตั้งตารอคอยที่จะร่วมกันเฉลิมฉลอง”

1. ผู้เขียนเรื่องนี้มีเจตนาอย่างไร

- ก. แนะนำ
- ข. เล่าเรื่อง
- ค. เชิญชวน
- ง. สั่งสอน

2. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในเรื่องนี้

- ก. การตกแต่งบรรยากาศ
- ข. เพลงในวันคริสต์มาส
- ค. การมอบของขวัญแก่กัน
- ง. การรับประทานอาหารร่วมกัน

3. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายของผู้เขียนเรื่องนี้

- ก. แจ้งให้ทราบ
- ข. เตือนให้คิด
- ค. เสนอให้ทำ
- ง. สอนให้รู้

ข้อความที่ 4

คุณเป็นวัยรุ่นแบบไหน

มาลองทำความรู้จักตัวเอง จากการสำรวจวัยรุ่นผ่านสื่อออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นที่ วิทย์ อินเทอร์เน็ต แล้วพัฒนาตัวเองให้เป็นวัยรุ่นที่ดีในสังคม

1. วัยรุ่นสวย หล่อ ให้ความสำคัญกับรูปลักษณ์ของตัวเอง มักดูแลตัวเองให้ผิวขาว หน้าใส หุ่นเพรียว และแต่งตัวตามแฟชั่นอยู่เสมอ มีต้นแบบความสวย หล่อ เป็นคารา นักร้อง
  2. วัยรุ่นน่ารัก ให้ความสำคัญกับเรื่องราวของความรักระหว่างหนุ่มสาว มองความรัก เป็นบทเรียนของชีวิต แม้ว่าจะอกหัก ผิดหวัง แต่ก็ไม่กลัวที่จะมีความรัก
  3. ให้ความสำคัญกับเพื่อน มักใช้เวลาส่วนใหญ่กับกลุ่มเพื่อนเพื่อทำกิจกรรม ไว้ใจเชื่อใจ ในการปรึกษาและระบายเรื่องราวปัญหาต่างๆ ให้เพื่อนรับฟัง
  4. วัยรุ่นนักช้อป เพราะโฆษณาและเนื้อหาในสื่อออนไลน์ เป็นตัวกระตุ้นให้ต้องดูแลภาพลักษณ์ ภายนอกให้ดูดี อินเทรนด์ เลยต้องเป็นนักช้อปสร้างสไตล์ให้ตัวเอง
  5. วัยรุ่นหัวใจเกาหลี คลั่งไคล้วัฒนธรรมและค่านิยมเกาหลีจากละคร เพลง และภาพยนตร์ จนเกิด เป็นกระแส K-POP ที่วัยรุ่นไทยพยายามลอกเลียนแบบคารา นักร้องเกาหลี
  6. วัยรุ่นวัยกล้า กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าทำ มีเป้าหมายของตนเอง รู้ว่าตนเองชอบหรือต้องการ ในสิ่งใด พร้อมทั้งจะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีความคิดสร้างสรรค์และเชื่อมั่นในตนเองสูง
  7. วัยรุ่นวัยเอ็กซ์ สนใจเรื่องเพศมากเป็นพิเศษ ชอบเสพสื่อประเภทนี้ และด้วยเนื้อหาของสื่อ ที่มีรุนแรงและไม่เหมาะสม เลยกระตุ้นให้เกิดปัญหาทางเพศ
  8. วัยรุ่นกับเรื่องลึกลับ สนใจเรื่องเหนือธรรมชาติ เรื่องลึกลับ การทำนาย การพยากรณ์ดวงชะตา เพราะเป็นช่วงวัยที่แสวงหาคำตอบ มีความอยากรู้อยากเห็นและอยากรู้อนาคต
  9. วัยรุ่นกลุ่มทางเลือก สนใจในเรื่องที่แตกต่าง และไม่ตามกระแส วัยรุ่นส่วนใหญ่แบ่งออกเป็น
    - 9.1 วัยรุ่นหัวสร้างสรรค์ คือ มีความคิดสร้างสรรค์ ชอบประดิษฐ์
    - 9.2 วัยรุ่นหัวนอกกระแส (เด็กแนว) มีความคิดเป็นของตนเอง ไม่ตามกระแส แต่ไม่ ต่อต้าน
    - 9.3 วัยรุ่นใฝ่รู้ สนใจเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมและความรู้รอบตัว
    - 9.4 วัยรุ่นใฝ่ธรรมดี สนใจเรื่องหลักธรรมศาสนาและการทำความดี
- (ข้อมูลจาก มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษาร่วมกับมูลนิธิไทยพีบีเอสและแผนงานสื่อสร้างสุขภาวะเยาวชน (สสย.))

1. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่าน
  - ก. แจ้งให้ทราบ
  - ข. เตือนให้คิด
  - ค. เสนอให้ทำ
  - ง. สอนให้รู้
2. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในเรื่องนี้
  - ก. การแบ่งประเภทของวัยรุ่น
  - ข. วัยรุ่นกลุ่มทางเลือก แบ่งได้ 4 ประเภท
  - ค. วัยรุ่นหัวกึ่งพาดอยู่ในกลุ่มวัยรุ่นกลุ่มทางเลือก
  - ง. วัยรุ่นที่ให้ความสำคัญกับเพื่อนมักปรึกษาและระบายเรื่องราวปัญหาให้เพื่อนรับฟัง
3. ผู้เขียนเรื่องนี้มีเจตนาอย่างไร
  - ก. เตือน
  - ข. สั่ง
  - ค. แนะนำ
  - ง. เชิญชวน

คะแนนเต็ม 12 คะแนน ต้องได้ 10 คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่านนะคะ

คะแนนที่ได้..... คะแนน

แบบทดสอบหลังเรียนเรื่องหลักและกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยกาเครื่องหมายกากบาท (x)

ลงในกระดาษคำตอบ

1. “ 1) ลองพิจารณาคุณคิดว่าประเทศไทยบ้างที่อุดมสมบูรณ์มั่งคั่งไปด้วยทรัพยากรแต่ต้องกระเซอะกระเซิงวิ่งพล่ากันไปขอเศษเงินชาติต่างๆอย่างน่าสมเพช 2) เราพัฒนากันแบบไหนบ้านเมือง ถึงวอดวายกันได้หมดจดเช่นนี้ 3) เราถูกต่างชาติปิดประตูตีแมวจะบีบหรือจะตั้งเงื่อนไขอย่างไรก็ไม่ขึ้น หมกตำหนกอิสรภาพทางเศรษฐกิจ สัมละลายทางการเงินการคลังระหว่างประเทศ 4) ไทยเปลี่ยนจากเสือ ตัวที่ 5 ในอาเซียนมาเป็นหมาน้อยพอม โขมิแต่หนังหุ้มกระดูก อนิจจาประเทศไทยจะบังสุกุลกันเมื่อไหร่ ที่วัดไหนดี”

จากข้อความข้างต้น ข้อใดเป็นประโยคใจความสำคัญ

ก. 1)

ข. 2)

ค. 3)

ง. 4)

2. “ 1) ปัญหาตั้งครรภก่อนวัยอันควรนับว่าเป็นปัญหาสังคมระดับชาติปัญหาหนึ่งที่จะต้องเร่งแก้ไข 2) ซึ่งจะเป็นปัญหาทางสังคมของเยาวชนไทยตลอดมา เพราะการขาดการป้องกันในการมีเพศสัมพันธ์ 3) ซึ่งจะโทษตัวเยาวชนเองก็ไม่ได้ว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรหรือการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกันนั้นจะเป็นการกระทำของตัวเยาวชนเอง 4) แต่ก็เหมือนกันที่เยาวชนจะ โดนมอมยา หรือถูกกระทำชำเรา รวมทั้งการถูกข่มขืน”

ข้อใดเป็นใจความสำคัญของบทความนี้

ก. 1)

ข. 2)

ค. 3)

ง. 4)

3. คนไม่อ่านหนังสือไม่สมบูรณ์เช่นนั้นหรือ? ถูกทีเดียว ตามทัศนะของท่านเบคอนเพราะคนอ้วนอาจโง่ คนรวยไม่เข้าใจโลกและชีวิต คนพิการอาจมองโลกในแง่ร้าย แต่คนที่อ่านหนังสือจัดปัญหาเหล่านี้ได้หมด เขาจึงเป็นคนสมบูรณ์ เขาดำรงชีวิตอยู่อย่างทันโลก และเข้าใจชีวิตในทุกแง่ทุกมุม เขาจึงสามารถอยู่ในสังคมอย่างผาสุก ทั้งที่เขาอาจยากจนหรืออาจพิการ

ข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไร

- ก. ให้ข้อมูล
- ข. เตือนสติ
- ค. วิเคราะห์คุณและโทษ
- ง. ชี้ให้เห็นสิ่งที่ถูกมองข้าม

4 “ ปัญหาเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของเยาวชนอาจจะมีเหตุผลมาจากยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นโลกของยุคโลกาภิวัตน์ มีเทคโนโลยีที่ก้าวไกล แต่ในขณะเดียวกันคนในสังคมกลับไม่ยกระดับของตนเองให้สูงเหมือนกับเทคโนโลยีทำให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในทางที่ผิดๆ โดยไม่คำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรม แต่กลับนำมาสร้างผลประโยชน์ให้กับตนเอง เช่น การทำสื่อลามกอนาจาร การเผยแพร่รูปลามกต่าง ๆ เป็นต้น การกระทำดังกล่าวเป็นการเปิดช่องทางให้เด็กและเยาวชนรับข้อมูลที่ผิดและไม่เกิดประโยชน์ ทำให้มองว่าการแสดงออกทางเพศและการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นเรื่องปกติและการรับวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาจนทำให้วัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่า การแสดงออกทางเพศในที่สาธารณะเป็นเรื่องปกติ ไม่ได้น่าอายแต่อย่างใด”

จากข้อความนี้ผู้เขียนมีเจตนาอย่างไร

- ก. แจ้งให้ทราบ
- ข. เตือนให้คิด
- ค. เสนอให้ทำ
- ง. สอนให้รู้

5. “ ดูเหมือนว่าคนไทยอย่างเราๆ จะใช้ทิชชูหรือกระดาษชำระโดยไม่คำนึงถึงประเภทของทิชชู เรามักเห็นกระดาษชำระวางอยู่บนโต๊ะอาหาร หรือถูกนำไปเช็ดหน้าเช็ดตา หรือแม้กระทั่งเอาไว้ห่อหรือวางรองอาหารเสียด้วยซ้ำ โดยที่ไม่คิดรังเกียจใดๆ ทั้งที่ “ กระดาษชำระ” นั้นคือกระดาษเหมาะสำหรับทำความสะอาดหลังขับถ่าย เป็นกระดาษอ่อน นุ่ม คุณซึมน้ำได้ดีและขุ่ยง่ายเมื่อเปียกน้ำ”

วัตถุประสงค์ของผู้เขียนบทความข้างต้นคือข้อใด

- ก. อธิบายคุณสมบัติของกระดาษทิชชู
- ข. ย้ำเตือนอันตรายที่เกิดจากการใช้กระดาษทิชชู
- ค. ต้องการให้ผู้บริโภคใช้กระดาษทิชชูให้ถูกหน้าที่
- ง. ส่งเสริมให้ลดการใช้กระดาษทิชชูอย่างฟุ่มเฟือย

6. คนขยันชอบทำงานและหมั่นหาความรู้ เพื่อจะได้ทำงานด้วยความฉลาด และรอบคอบ ดังตัวอย่าง
 ป้าแหม่ม ป้าแหม่มเป็นคนขยันจึงตื่นนอนแต่เช้าทำขนมกล้วย ขนมตาล และข้าวเหนียวสังขยาไปขายที่ตลาด
 ป้าแหม่มบอกกับใครๆเสมอว่า ถ้าคนเราขยันทำงานมีระเบียบ รู้วิธีทำมาหากินก็จะไม่อดตาย

ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. ป้าแหม่มทำขนมไปขายที่ตลาด
- ข. ป้าแหม่มเป็นคนขยันจึงตื่นนอนแต่เช้า
- ค. คนขยันทำงานด้วยความฉลาดและรอบคอบ
- ง. คนเราขยันทำงานมีระเบียบ รู้วิธีทำมาหากิน ก็จะไม่อดตาย

7. การสอบเอนทรานซ์ไม่มีใครช่วยเราได้ นอกจากตัวเราเอง คนที่พร้อมที่สุดย่อมจะมีโอกาสมากกว่าคนที่
 ไม่พร้อม นี่คือจุดหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต อย่าได้ประมาท ขณะนี้ยังมีเวลาพอที่จะแก้ไขจุดบกพร่อง ทุกคน
 ฝันที่จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย แต่ฝันจะเป็นจริงได้ก็ต้องเตรียมตัวให้พร้อม อย่างไรก็ตามการสอบเข้า
 มหาวิทยาลัยไม่ใช่สิ่งสำคัญในชีวิต หากสอบได้ก็น่าดีใจน่าภูมิใจ แต่หากพลาดก็ไม่ควรท้อแท้ เพราะมีคน
 จำนวนไม่น้อยที่ประสบความสำเร็จในชีวิตโดยไม่ต้องจบมหาวิทยาลัย

ข้อใดเป็นข้อคิดของบทความนี้

- ก. ทุกคนมีโอกาสเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยอย่างเท่าเทียมกัน
- ข. การเรียนจบจากมหาวิทยาลัยไม่ใช่สิ่งสำคัญในชีวิตเสมอไป
- ค. ทุกคนมีกำลังใจและมุ่งมั่นในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมากขึ้น
- ง. ไม่มีใครฝากหรือช่วยเหลือให้ใครสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้

8. กล้วยเป็นพืชที่คนไทยรู้จักและนำมาใช้ประโยชน์เป็นเวลานานมากแล้ว กล้วยปลูกง่ายดูแลง่าย
 ใบใช้ห่อของ ผลใช้กิน ลำต้นใช้เลี้ยงสัตว์ ดังนั้นเรามาลูกลูกกล้วยกันดีกว่าจะได้มีกล้วยกินกันทุกโรงเรียน

ข้อใดมีข้อมูลสอดคล้องกับข้อความข้างต้น

- ก. กล้วยเป็นพืชที่ปลูกง่าย
- ข. กล้วยเป็นพืชที่มีประโยชน์มาก
- ค. กล้วยเป็นพืชที่ใช้เลี้ยงสัตว์ได้
- ง. กล้วยสามารถกินได้ทุกโรงเรียน

9. วิกฤตน้ำท่วมใหญ่ประเทศไทยเกิดขึ้นติดต่อกัน 2 ปีแล้ว ปีที่แล้วและปีนี้ ผลจากพายุไต้ฝุ่น พายุโซนร้อน และพายุดีเปรสชัน ที่เกิดขึ้นในทะเลจีนใต้และลมมรสุมที่พัดผ่านประเทศไทย ทำให้ฝนตก ต่อเนื่องยาวนานขึ้นซึ่งเป็นความผิดปกติของวงจรธรรมชาติที่เคยมีมาแต่ดั้งเดิม

ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอะไร

- ก. พายุโซนร้อน
- ข. ธรรมชาติเอาคืน
- ค. วงจรชีวิตคนกรุงเทพฯ
- ง. ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

10. แม้ว่าดอกไม้จะไม่ใช่สิ่งจำเป็นหรือสำคัญที่สุดต่อชีวิตคนเรา แต่ทุกคนคงยอมรับว่า ถ้าโลกของเราขาดดอกไม้ โลกก็คงจะไม่สดใสไม่มีชีวิตชีวาเช่นทุกวันนี้

ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ก. โลกอยู่ได้ด้วยดอกไม้
- ข. ดอกไม้จำเป็นต่อชีวิตของเรา
- ค. ดอกไม้ช่วยให้โลกมีสีสันน่าอยู่
- ง. ถ้าคนเราขาดดอกไม้ก็เหมือนไร้ชีวิตชีวา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จงชัย เจนหัตถกิจ. (2551). เสริมปรีชาญาณวิชาภาษาไทย ม.1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธนาเพชร
 ธเนศ เวศร์ภักดา. (2551). ติวไทยO-NET A-NET เล่ม 2 passage. กรุงเทพฯ: คำไท.
- นริศรา ภูมทอง. (2556). แบบฝึกเสริมทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เรื่อง การอ่านจับใจความ หน่วยย่อยที่ 1. โรงเรียนมหาชัยวิทยาคม.นครพนม.
- นาวิณี หล้าประเสริฐ; และคนอื่นๆ. (2557). คู่มือครู หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว.).
- เปลื้อง ณ นคร. (2554). ศิลปะแห่งการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- พองจันทร์ สุขยิ่ง; และคนอื่นๆ. (2550). ศิลปะการอ่านอย่างมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ภาสกร เกิดอ่อน;และคนอื่นๆ. (2556). คู่มือครูใช้ประกอบการสอนร่วมกับหนังสือเรียนฉบับ อนุ
ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.4. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:
 นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชันส์.
- แวมมยุรา เหมือนนิล. (2538). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สิริรัตน์ รักซ้อน. (2556). แนววิธีกิดพิชิตข้อสอบภาษาไทย มั่นใจเต็ม100. นนทบุรี: ไอดีซี.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2552). หลักและวิธีการอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
 ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวิทย์ มูลคำ ;และอรทัย มูลคำ. (2547). 19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพการพิมพ์.

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 หลักและกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

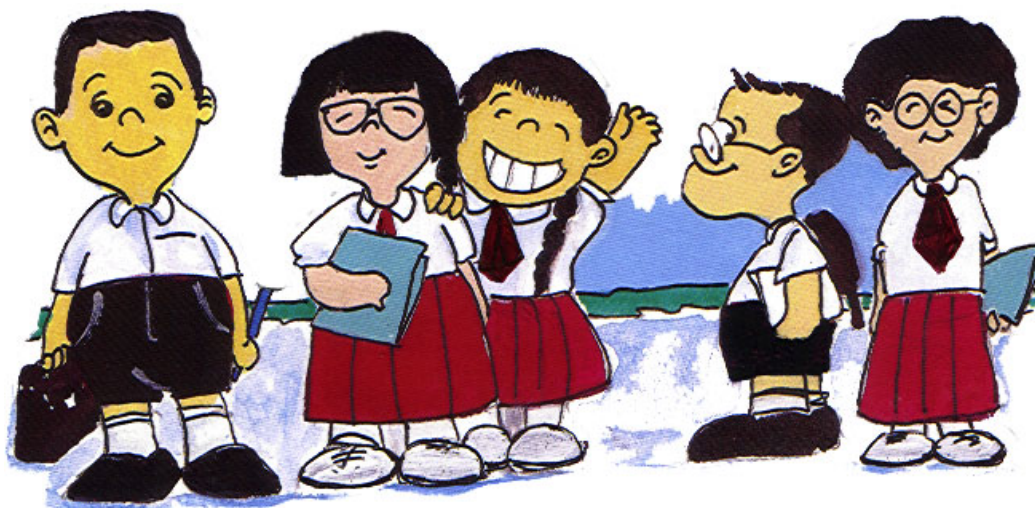
คำชี้แจง จงเลือกและใส่เครื่องหมายกากบาท (X) ในข้อที่ถูกที่สุด

ทดสอบก่อนเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	X			
2		X		
3			X	
4		X		
5			X	
6		X		
7	X			
8				X
9			X	
10		X		

ทดสอบหลังเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1		X		
2	X			
3			X	
4		X		
5			X	
6				X
7		X		
8	X			
9		X		
10			X	

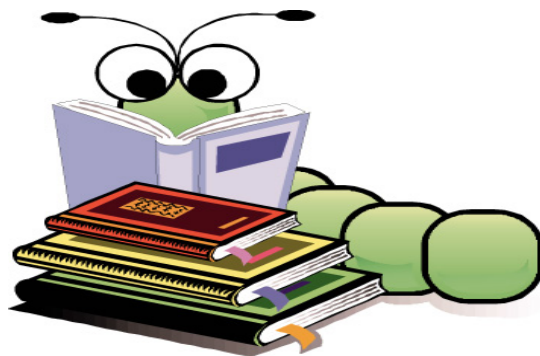

แนวการตอบกิจกรรมที่ 1

คำชี้แจง

ให้นักเรียนระบุตำแหน่งและใจความสำคัญจากข้อความที่กำหนดให้

1. ตำแหน่ง **ต้นย่อหน้า**
ใจความสำคัญ **อ้อยเป็นพืชที่ปลูกง่าย ทนทานต่อสภาพแวดล้อม**
2. ตำแหน่ง **ต้นย่อหน้า**
ใจความสำคัญ **ปัจจุบันเราพยายามจะฝึกเยาวชนของเราให้รู้จักความคิดสร้างสรรค์ มีความมั่นใจและเป็นตัวของตัวเอง**
3. ตำแหน่ง **ไม่ปรากฏตำแหน่งใด**
ใจความสำคัญ **ความก้าวหน้าทางงานราชการแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน**
4. ตำแหน่ง **ต้นและท้ายย่อหน้า**
ใจความสำคัญ **จงเคารพและเข้าใจในการดำรงอยู่ของแต่ละสังคม เหมือนต้นไม้ทุกต้น ย่อมมียอดของมันเอง**
5. ตำแหน่ง **กลางย่อหน้า**
ใจความสำคัญ **จงบินเอาเท่าที่เราจะบินไหว**

ไม่ยากอย่างที่คิดใช่ไหมคะ

แนวการตอบกิจกรรมที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญของข้อความต่อไปนี้ ให้ถูกต้อง

1. **ใจความสำคัญ คือ** วิธีแก้ปัญหาเตารีดใหม่ คือ การใช้ยาสีฟันป้ายที่รอยไหม้ แล้วใช้เศษผ้าถูแรงๆให้ทั่วจากนั้นนำผ้าชุบน้ำทำความสะอาดอีกครั้ง
2. **ใจความสำคัญ คือ** สาเหตุสำคัญที่ทำให้หลายคนไม่รับประทานอาหารเช้า มี 2 ประการคือ 1. ไม่มีเวลาพอ
2. กลัวอ้วนหรือต้องการลดน้ำหนัก
3. **ใจความสำคัญ คือ** ถุงพลาสติกที่นำมาใส่อาหารสำเร็จรูปควรเป็นถุงใหม่ คือ ทำจากพลาสติกสังเคราะห์ใหม่ ซึ่งเนื้อเรียบมัน ไม่มีสี
4. **ใจความสำคัญ คือ** ความเหงาคือ ความรู้สึกเปล่าเปลี่ยวไม่มีเพื่อน
5. **ใจความสำคัญ คือ** สิ่งหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาการคิด การเขียนได้อย่างมาก คือ การอ่าน

แนวการตอบกิจกรรมที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า แล้วนำมาเรียบเรียงเป็นใจความสำคัญให้ถูกต้อง

ใจความสำคัญของย่อหน้าที่ 1

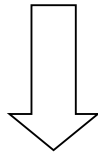
สมุนไพรที่จะแนะนำในการรักษาสิวคือ ว่านหางจระเข้ ส่วนที่นำมาใช้คือ ราก

ใจความสำคัญของย่อหน้าที่ 2

ผิวแห้ง ควรนำไปผสมกับน้ำมันมะกอกหรือไข่แดง คนแรงๆ ให้เข้ากันเป็นเนื้อเดียวแล้วนำมาพอกหน้าทิ้งไว้สักพักแล้วล้างออก

ใจความสำคัญของย่อหน้าที่ 3

ผิวมัน ให้นำว่านที่ตัดใหม่ๆ ไปแช่น้ำให้ยางเหลืองไหลออกหมดก่อนเอารากมาพอกหน้าสักพัก

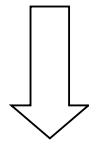
สรุปใจความสำคัญของเรื่อง สมุนไพรรักษาสิว

สมุนไพรที่จะแนะนำในการรักษาสิวคือ ว่านหางจระเข้ ส่วนที่นำมาใช้คือ ราก โดยคนที่มีผิวแห้ง ควรนำไปผสมกับน้ำมันมะกอกหรือไข่แดง คนแรงๆ ให้เข้ากันเป็นเนื้อเดียวแล้วนำมาพอกหน้าทิ้งไว้สักพักแล้วล้างออก สำหรับคนที่มีผิวมัน ให้นำว่านที่ตัดใหม่ๆ ไปแช่น้ำให้ยางเหลืองไหลออกหมดก่อนเอารากมาพอกหน้าสักพัก

แนวการตอบกิจกรรมที่ 4

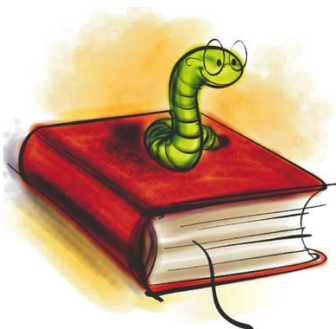
วิธีสรุปใจความสำคัญ

ใคร	ครู คือ ผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของศิษย์ทุกคน
ทำอะไร	คณะรัฐมนตรีจึงมีมติกำหนดให้จัดกิจกรรมวันครู
เมื่อไร	วันที่ 16 มกราคมของทุกปี
อย่างไร	มีกิจกรรม 3 ประเภทคือ กิจกรรมทางศาสนา พิธีรำลึกพระคุณบูรพาจารย์ และการแข่งขันกีฬาหรือการจัดงานรื่นเริงในช่วงเย็น
ผลเป็นอย่างไร	ครูเป็นปูชนียบุคคลที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติเป็นอย่างมาก

สรุปใจความความสำคัญ

เพราะครูคือ ผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของศิษย์ทุกคนและครูเป็นปูชนียบุคคลที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติเป็นอย่างมาก คณะรัฐมนตรีจึงมีมติกำหนดให้จัดกิจกรรมวันครูขึ้นในวันที่ 16 มกราคมของทุกปี โดยมีกิจกรรม 3 ประเภท คือ กิจกรรมทางศาสนา พิธีรำลึกพระคุณบูรพาจารย์ และการแข่งขันกีฬาหรือการจัดงานรื่นเริงในช่วงเย็น

แนวการตอบกิจกรรมที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วจับใจความสำคัญโดยตอบคำถามให้ถูกต้อง

ข้อความที่ 1

1. ค
2. ง
3. ข

ข้อความที่ 2

1. ก
2. ง
3. ข

ข้อความที่ 3

1. ข
2. ง
3. ก

ข้อความที่ 4

1. ก
4. ค
3. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	
วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท31101	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
สาระที่ 1 การอ่าน	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การอ่าน
เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ	เวลา 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้ และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่าง ๆ การจับใจความเป็นทักษะที่จำเป็น เพราะจะช่วยให้ นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ; ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดช่วงชั้น

1. จับใจความสำคัญ ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน ท 1.1 (ม. 4-6/2)
2. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ท 1.1 (ม. 4-6/4)
3. ตอบคำถามจากการอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด ท 1.1 (ม. 4-6/6)
4. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน ท 1.1 (ม. 4-6/7)
5. มีมารยาทในการอ่าน ท 1.1 (ม. 4-6/9)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกจุดประสงค์ในการแต่งได้ (K)
2. นักเรียนบอกที่มาของเรื่องได้ (K)
3. นักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านได้เหมาะสม (K ,P)
4. นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง(K)
5. มีมารยาทในการอ่าน (A)

สาระการเรียนรู้

1. หลักการอ่านจับใจความสำคัญ
2. ใจความสำคัญและผลความ
3. ตำแหน่งของใจความสำคัญ

สื่อการเรียนรู้

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เล่มที่ 1 เรื่อง หลักและกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ
2. กระดาษปรีฟ
3. ดินสอ สีเมจิก
4. สลาก
5. แบบฝึกหัด

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ จุดมุ่งหมายของการอ่าน หลักการอ่านจับใจความสำคัญ การสังเกตข้อความที่เป็น ใจความสำคัญและผลความ และตำแหน่งของใจความสำคัญ

2. ขั้นตกลงกระบวนการเรียนรู้ (5 นาที)

2.1 นักเรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน ช่วยกันศึกษา (อ่าน) บัตรเนื้อหาที่จับสลากได้ แล้วเขียนสรุปบนกระดาษปรีฟ ตัวแทนนำเสนอสรุปความเป็น Mind Mapping

2.2 นักเรียนทุกคนทำใบงานแล้วช่วยกันเฉลยแล้วเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงาน

2.3 แข่งขันเกมตอบคำถามเป็นกลุ่ม

3. ขั้นเสนอความรู้ใหม่ (20 นาที)

3.1 ครูสร้างประสบการณ์เกี่ยวกับ การอ่านนิทาน โดยสุ่มนักเรียน จำนวน 1 คน ให้ออกมาอ่านนิทานให้เพื่อน ๆ ฟัง เมื่อนักเรียนอ่านจบ ครูตั้งคำถามให้นักเรียนทุกคนช่วยกันตอบเช่น นิทานเรื่องนี้ มีตัวละคร กี่ตัว เป็นคน หรือ สัตว์ เหตุการณ์เกิดที่ใด เวลาใด นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดเรื่องอะไร นักเรียนและครูช่วยกันสรุป

3.2 นักเรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน โดยจัดกลุ่มละนักเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน ทุกกลุ่มส่งตัวแทนจับสลาก

3.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากบัตรเนื้อหา ที่ครูทำไว้เป็นเรื่อง ๆ จำนวน 4 เรื่อง และใบความรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ 2 ชุด กลุ่มใดได้เรื่องใดให้ช่วยกันอ่านเรื่องนั้น

4. ขั้นฝึกทักษะ (เป็นกลุ่ม 30 นาที)

4.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านเนื้อหาที่จับสลากได้ สรุปเรื่องที่อ่าน แล้วเขียนลงกระดาษรูปฟ นำไปติดไว้ข้างฝาห้องเรียน

4.2 แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนข้อคำถามเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจ กลุ่มละ 15 คำถาม แล้วนำคำถาม ของกลุ่มไปให้กลุ่มอื่นหาคำตอบ โดยกำหนดเวลาที่จำกัด

4.3 แต่ละกลุ่มหาคำตอบจากข้อคำถามของกลุ่มอื่น

4.4 นักเรียนแข่งขันตอบปัญหา โดยใช้คำถามของกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งได้คัดเลือก

4.5 ทุกกลุ่มตอบคำถามเสร็จเรียบร้อยแล้วเอาข้อคำถามและคำตอบส่งคืนเจ้าของเพื่อตรวจให้ คะแนน แต่ละกลุ่มตรวจให้คะแนนเพื่อน

ชั่วโมงที่ 2

5. ขั้นเสนอผลงาน (30 นาที)

5.1 จับสลากตัวแทนกลุ่มออกไปนำเสนอผลงานที่แต่ละกลุ่มจนครบทุกกลุ่ม และประกาศคะแนน เพื่อนแต่ละกลุ่ม

5.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปเรื่องทั้งหมดเป็น Mind Mapping ลงในกระดาษรูปฟ ด้วยสีเมจิกให้ถูกต้อง และสวยงาม

5.3 นำ Mind Mapping ไปติดไว้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา และตรวจสอบ แล้วช่วยกันปรับปรุง และตัวแทนกลุ่ม นำเสนอโดยเล่านิทานจากเรื่องที่จับสลากได้ ให้เพื่อน ๆ ฟัง

6. ขั้นสรุปความรู้ (30 นาที)

6.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาแต่ละเรื่อง

6.2 นักเรียนทำใบงาน (กิจกรรม) เพื่อศึกษาองค์ความรู้ จากการสรุปงานบนกระดาษรูปฟ และจาก Mind Mapping ของแต่ละกลุ่มจนเสร็จ

6.3 ครู และนักเรียนร่วมกันเฉลย โดยเปลี่ยนกันตรวจ และให้แก้ไขให้ถูกต้อง ครูลงชื่อ ให้แต่ละคนและเก็บชิ้นงานไว้ในแฟ้มสะสมงาน

ชั่วโมงที่ 3

7. ขั้นกิจกรรมเกม

7.1 นักเรียนเตรียมความพร้อม โดยแต่ละกลุ่มทบทวนความรู้ให้แก่นักเรียน

7.2 ครูแจกกระดาษคำถามให้นักเรียนแต่ละคนตอบ โดยไม่ต้องดูกัน

7.3 นักเรียนส่งกระดาษคำตอบเป็นกลุ่มแล้วเปลี่ยนกันตรวจ โดยครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแล้ว
หาค่าเฉลี่ยของกลุ่ม

7.4 ประกาศผลเกม โดยให้แต่ละกลุ่มบอกคะแนนเฉลี่ย กลุ่มใดได้คะแนนสูงสุดเป็นกลุ่มที่
ชนะเลิศ

7.5 ครูนำคะแนนของแต่ละคนมารอกเป็นคะแนนเก็บระหว่างเรียน

7.6 นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผน

การวัดผลและประเมินผล

1. การประเมินพฤติกรรมและผลงานระหว่างเรียน โดยใช้แบบประเมินแบบ Rubric Scores
คะแนนเต็ม 20 คะแนน

2. การทดสอบย่อย โดยใช้การทดสอบ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

เกณฑ์การประเมิน

- 8 -10 คะแนน หมายถึง ดีมาก
- 6 - 7 คะแนน หมายถึง ดี
- 4 - 5 คะแนน หมายถึง พอใช้
- 0 - 3 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ผลการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ .....หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
(นางฉัฐนภา ตันงาม)
สิงหาคม 2558

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ .....ฝ่ายวิชาการ
(นางบุญเรือน คุณทวี)
สิงหาคม 2558

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ .....ผู้อำนวยการโรงเรียน
(นายพงษ์อนันต์ ธรรมศิริ)
สิงหาคม 2558

บันทึกหลังการสอน

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นางเบญจมาศ เข้มพงษ์)

สิงหาคม 2558

แบบบันทึกพฤติกรรมและผลงานระหว่างเรียน

ความหมาย

1. ความตั้งใจ หมายถึง ความมานะอดทนทำงานจนเสร็จ (A)
2. ความร่วมมือ หมายถึง สมาชิกในกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำงานจนเสร็จ (A)
3. ความมีวินัย หมายถึง ผลงาน หรือ การทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม และได้เนื้อหาครบถ้วน ทัน หรือตรงต่อเวลา (A,K)
4. คุณภาพของผลงาน หมายถึง ผลงานเรียบร้อย สวยงาม เนื้อหาครบถ้วน ภาษาที่ใช้เหมาะสม (P-Product,K)
5. การนำเสนอผลงาน หมายถึง การพูดอธิบาย นำเสนอผลงานได้ตามลำดับ และเนื้อหาถูกต้อง (P-Process ,K)

เกณฑ์การประเมิน

4	หมายถึง	ทำได้ดีมาก
3	หมายถึง	ทำได้ดี
2	หมายถึง	ทำได้พอใช้
1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

เลขที่	ความตั้งใจ (4)	ความร่วมมือ (4)	ความมีวินัย (4)	คุณภาพของผลงาน (4)	การนำเสนอผลงาน (4)	รวม (20)
1						
2						
3						
4						
5						
6						
....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้บันทึก